

Motion till riksdagen 2017/18:1023

av **Désirée Pethrus (KD)**

Kvinnors företagande och ambassadörsprogram

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den tidigare alliansregeringens ambassadörsprojekt för kvinnors företagande bör återupptas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att stödja fler kvinnor inom den offentliga sektorn att starta eget och visa på det positiva med entreprenörskap och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnors möjlighet att bedriva företag inom välfärdssektorn inte ska begränsas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur föräldrapenning och RUT-avdrag ännu mer kan uppmuntra till företagande i samband med föräldraskap och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges kvinnor är väl etablerade på arbetsmarknaden. Sverige har en hög andel kvinnor inom arbetskraften, särskilt i ett internationellt perspektiv. I Sverige har dock kvinnor i högre utsträckning än i andra länder kommit att arbeta som anställda inom den offentliga sektorn. Viljan till entreprenörskap är enligt olika undersökningar trots allt hög. Men trots att Sverige har en stor andel yrkesarbetande kvinnor ligger vi i jämförelse med andra länder lågt vad gäller kvinnors företagande. Av Sveriges alla företag drivs idag endast cirka 30 procent av kvinnor, en i europeisk jämförelse låg siffra. Företagen som kvinnor driver är små, och kvinnor är i högre grad soloföretagare än män. Under de senaste 50 åren har nivån på kvinnors företagande legat relativt konstant. Cirka 22 procent av de kvinnliga företagarna har anställda. Många kvinnor driver ofta företagen på deltid och har få anställda och låga intäkter. Av alla kvinnor i

Sverige är det 14 procent som driver företag och 7 procent som har det som huvudsyssla.

Att ge utrymme för människors kreativitet och förbättra villkoren för företagare är att skapa förutsättningar för fler jobb och en god svensk välfärd. Den låga andelen kvinnor som i dag driver företag vittnar om att hindren för att starta företag upplevs vara för stora. Problemet bottnar också i att många växande företag saknar det stöd som behövs.

Alliansregeringen genomförde en rad åtgärder för att öka kvinnors företagande. Som ett led i att främja kvinnors företagande gavs Tillväxtverket 2007 i uppdrag att utse ambassadörer för kvinnors företagande i syfte att lyfta fram företagandet som ett möjligt karriärval hos unga genom att företagarna berättade om sitt företagande. Sex miljoner kronor avsattes särskilt för detta ändamål under perioden 2011–2014. Slutresultatet redovisades i april 2015. Cirka 800 kvinnor valdes ut som ambassadörer i första omgången. Arbetet utfördes utan ersättning till ambassadörerna. De gjorde drygt 7 000 besök och mötte knappt 130 000 personer under perioden 2011–2014. Projektet skulle särskilt uppmärksamma kvinnor som drev innovativa företag i tjänstesektorn. Målet var också att göra affärsutveckling mer tillgängligt för kvinnor som ville utveckla sina företag, starta företag eller utveckla en idé. Tanken var också att sprida kunskap och idéer till universitet och högskolor men också generellt att visa på betydelsen av ökat företagande bland kvinnor och att förändra bilden av företagande. Under tiden 2008–2014 har, enligt Tillväxtverket, ca 2 000 företagare varit ambassadörer. Projektet uppfyllde i stort målen och företagare delade med sig av sina erfarenheter som företagare för att inspirera andra att ta steget.

Statistiken visar på att det går att utveckla kvinnors företagande ytterligare. Mellan 2006 och 2012 ökade antalet företag som drivs av kvinnor med 34 procent. Jämförelsevis ökade under samma tid antalet företag som drivs av män med 19 procent. Mellan 2006 och 2012 ökade antalet sysselsatta i kvinnors företagande med 30 procent till nära 428 400 personer. Och omsättningen i kvinnors företagande ökade under samma period med 62 procent till nära 429 miljarder kronor. Dock kvarstår en hel del att göra, inte minst för att ändra attityder kring kvinnors företagande.

Därför är det beklagligt att regeringen inte fortsatt och byggt vidare på ambassadörssatsningens ambitioner. Den företagsfientliga politik som regeringen driver gynnar inte kvinnors utveckling till företagsledare. Den regering som bekänner sig till feminism och anser sig satsa på jämställdhet har tydligen glömt kvinnliga företagare. Nu behövs därför en ny regering som tydligt sätter kvinnors företagande på agendan.

Välfärdssektorn

Kvinnors arbetsmarknad är i stort inriktad på den offentliga sektorn. Under 2016 var sex av tio företagare inom välfärden kvinnor.

I välfärden jobbar en stor del kvinnor. På senare år har många av dem startat och utvecklat välfärdsföretag, vilket utvecklar kvinnorna och välfärden och ger mer makt till brukarna. Välfärden ska kunna utvecklas genom vinst i företagen, inte bara för dem som bygger sjukhusen, utan även för dem som jobbar på sjukhusen.

I det ljuset är förslaget om vinstbegränsningar som regeringens utredare Ilmar Reepalu presenterat ett uttryck för en ovilja att förstå hur företag fungerar, vilka drivkrafter företagen har och hur lönsamhet kan bidra till effektivitet och utveckling. Att personer med gedigna erfarenheter av att arbeta inom välfärdssektorn blir egna

företagare inom sin profession bör uppmuntras. Entreprenörskap bör ingå som en del i verksamhetsutvecklingen inom offentlig sektor. Stat och kommun bör även initiera ett samarbete mellan seniorkonsulter, som har lång erfarenhet av företagande, och nya företagare. Det kan handla om affärsrådgivning och hjälp med affärskontakter och finansfrågor. Även så kallade företagslotsar eller mentorer bör uppmuntras för att ge stöd till dem som vill starta eget.

Tidsbrist

Kvinnor har ofta en hög ambition att välja både karriär och familj; samhället bör skapa ett klimat som uppmuntrar dessa ambitioner. Undersökningar visar att svenska kvinnor inte väljer bort barn för sin karriär. Många vill ha tid för båda delarna. Företagande på deltid är en möjlighet samtidigt som det inte uppmuntrar till investeringar och att företaget växer. Att låta bli att driva företag samtidigt som man har barn kan innebära en lång period med nedlagt företagande. Därför behöver stödsystemen som föräldraförsäkring och RUT-avdragssystemet ses över i syfte att uppmuntra båda föräldrarna att driva företag samtidigt som barnen är små. Regeringens reduktion av omfattningen av RUT-tjänsterna var ett dåligt besked för många kvinnor som driver företag i denna bransch, men också för konsumtionen av RUT-tjänsterna till stöd för möjligheten att kombinera arbete och föräldraskap.

Désirée Pethrus (KD)